

Accountantsverslag

Werkzaak Rivierenland

Boekjaar 2022

Aan de leden van het algemeen
bestuur van
Gemeenschappelijke Regeling
Werkzaam Rivierenland
Postbus 321
4190 CH GELDERMALSEN

ONDERWERP:
Accountantsverslag 2022

Geachte leden van het algemeen bestuur,

In overeenstemming met de opdracht tot de controle van de jaarrekening 2022 van Gemeenschappelijke regeling Werkzaam Rivierenland, zoals overeengekomen in onze opdrachtbevestiging d.d. 12 juli 2022, bieden wij u hierbij het accountantsverslag aan.

Het accountantsverslag bevat bevindingen en conclusies die naar aanleiding van onze werkzaamheden naar voren zijn gekomen. De bevindingen in dit verslag zijn besproken met het dagelijks bestuur en een afvaardiging van de ambtelijke organisatie.

Wij hebben u gemachtigd om onze goedkeurende controleverklaring op te nemen in uw jaarrekening 2022.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en zijn graag bereid de inhoud van deze rapportage nader toe te lichten.

Met vriendelijke groet,
Baker Tilly (Netherlands) N.V.

drs. B. (Barry) Smeenk RA

Inhoudsopgave

Bestuurlijke
samenvatting

Opdracht, scope
en uitkomsten

Belangrijkste
bevindingen

Financiële
positie

Bevindingen
interne
beheersing

Overige
onderwerpen

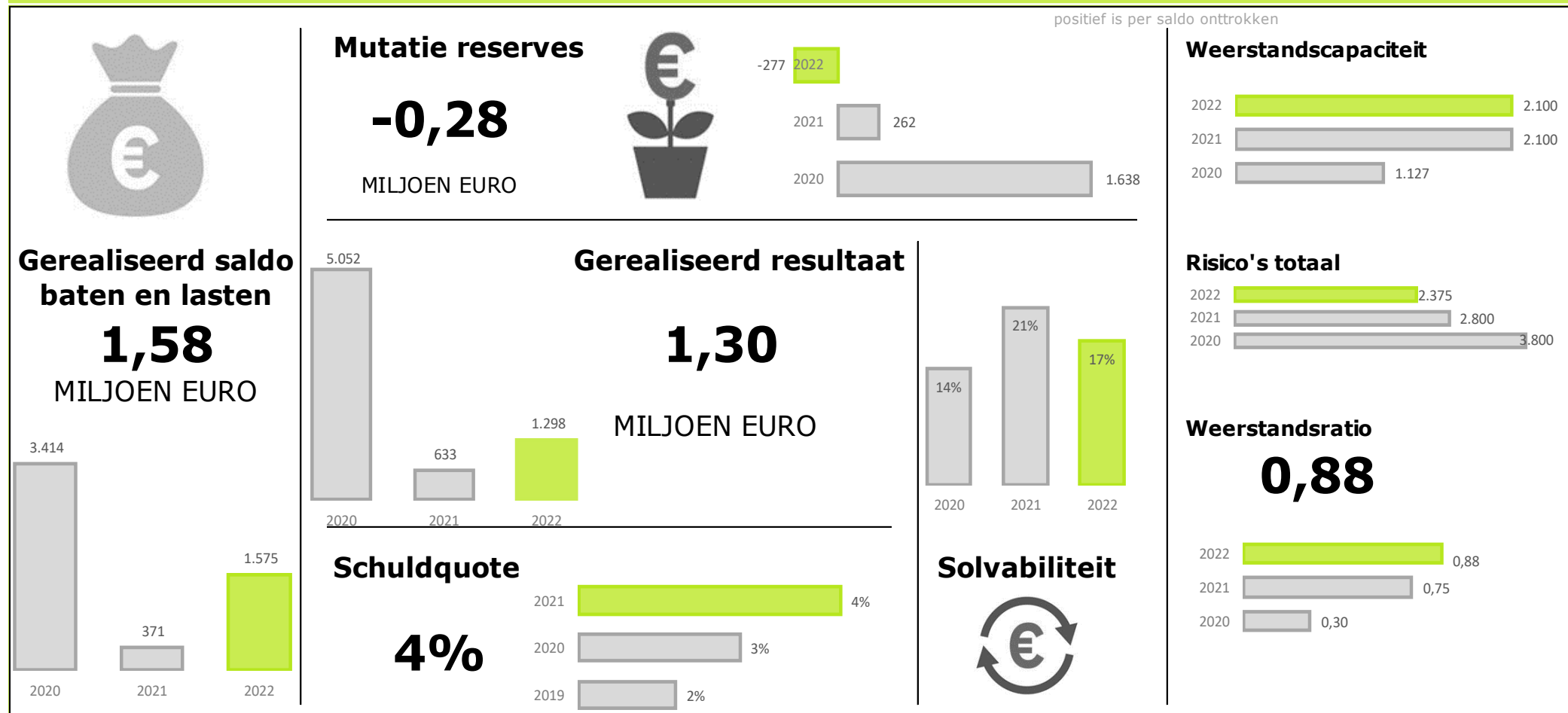
Bijlagen

Bestuurlijke samenvatting

Bestuurlijke samenvatting

Financiële kengetallen en signaleringwaarden

Bestuurlijke samenvatting

	Wij hebben bij de jaarrekening 2022 een goedkeurende controleverklaring verstrekt voor zowel getrouwheid als rechtmatigheid. Er zijn geen ongecorrigeerde controleverschillen.
	Het jaarverslag is cf. NV COS 720 verenigbaar met de jaarrekening en voldoet aan de laatste actuele voorschriften.
	Het Besluit Begroting en Verantwoording is in alle opzichten nageleefd in 2022.
	Uit onze controle met betrekking tot ons oordeel ten aanzien van de getrouwheid blijken geen ongecorrigeerde fouten/onzekerheden. Wij hebben ten aanzien van de financiële rechtmatigheidscontrole geen bevindingen die wij, op basis van de rapporteringstolerantie, aan u zouden moeten rapporteren. Bij de controle zijn een aantal bevindingen geconstateerd, die gecorrigeerd zijn in de jaarrekening. De voornaamste correcties hebben betrekking op het onderbouwen en nauwkeurig verantwoorden van externe verplichtingen waarbij een reële inschatting van de verwachte kosten die toe te rekenen zijn aan het te verantwoorde boekjaar gemaakt moet worden. Wij adviseren u bij het opstellen van een volgende jaarrekeningcontrole kritisch te kijken naar de verantwoorde verplichtingen.
	Wij hebben vastgesteld dat de bezoldigingen over 2022 in overeenstemming is met de Wet normering topinkomens (WNT) en dat de jaarrekening 2022 van Werkzaam Rivierenland voldoet aan de publicatieverplichtingen van de WNT.
	Wij hebben geen controleverschillen (fouten en/of onzekerheden) in de verantwoorde informatie in de SiSa-bijlage geconstateerd.

Bestuurlijke samenvatting

Het boekjaar 2022 sluit met een financieel resultaat van € 1,6 miljoen voordelig. De totale vermogenspositie van Werkzaam Rivierenland bedraagt € 5,8 miljoen (2021: € 4,5 miljoen) met een solvabiliteitsratio van 17% (2021: 21%). Het dagelijks bestuur concludeert in de paragraaf weerstandvermogen en risicobeheersing dat de weerstandscapaciteit met 0,88 rekening houdend met de gemaakte afspraken met deelnemende gemeenten toereikend is.

1 januari 2023 is het boekjaar gestart waarop uw organisatie voor het eerst dient te rapporteren in het kader van de Rechtmatigheidsverantwoording. Wij constateren dat uw organisatie voldoende voorbereidingen heeft getroffen. Wij signaleren dat er een gedegen (verbijzonderde) interne controle is ingericht. De medewerkers van deze VIC zijn zich bewust van de komende rechtmatigheidsmededeling. Tevens constateren wij dat het controlebewustzijn binnen de gehele organisatie toeneemt. Dit komt met name naar voren uit het feit dat de procesbeheersing (eerste lijn) verder verbetert. Wel signaleren wij bij onze controle dat de verantwoordelijkheid voor het opstellen van de rechtmatigheidsverantwoording op dit moment voornamelijk ligt bij de interne controleafdeling en de afdeling financiën. Dit terwijl de rechtmatigheidsmededeling een verantwoordelijkheid van de gehele organisatie is. Wij adviseren u om het management en andere afdeling blijvend mee te nemen in deze verantwoordelijkheid.

Het komende jaar zullen nog wel nadere afspraken moeten worden gemaakt ten aanzien van de documentatie die nodig is voor onze jaarrekeningcontrole en diepgang waarmee conclusies in de rechtmatigheidsmededeling onderbouwd moeten worden.

Opdracht Scope en uitkomsten

Opdracht, scope en uitkomsten

Reikwijdte van de controle

De jaarstukken van uw organisatie bestaan uit:

- Het jaarverslag (programmaverantwoording + paragrafen).
- De jaarrekening.
- Bijlagen.

Met de opdrachtbevestiging van d.d. 12 juli 2022 heeft u ons opdracht gegeven tot het controleren van de jaarrekening 2022. De reikwijdte van onze controle staat omschreven in deze opdrachtbevestiging. Er is gedurende het verloop van de controle geen sprake geweest van een beperking in de reikwijdte van onze controle.

Overzicht toleranties

De materialiteit bij de uitvoering van onze controle is € 930.000. Deze materialiteit sluit aan op het door het algemeen bestuur vastgestelde controleprotocol.

Grondslag		Bedrag
Goedkeuringstolerantie fouten	1% lasten inclusief toevoegingen reserves	€ 930.000
Goedkeuringstolerantie onzekerheden	3% lasten inclusief toevoegingen reserves	€ 651.000
Rapporteringstolerantie	5% van de goedkeuringstolerantie	€ 46.500

Kernpunten en significante risico's in de controle

Wij hebben voldoende en geschikte controle-informatie verkregen, onder andere met betrekking tot de volgende kernpunten van de controle:

- Schattingen bij de overlopende posten en de toelichtingen in de jaarrekening.
- Rechtmatigheid van de Europese aanbestedingen.
- WNT-verantwoording.
- Onrechtmatige en/of onnauwkeurige betalingen inkopen en uitkeringen.

Uitkomsten

Bij de jaarrekening 2022 van de Werkzaam Rivierenland verstrekken wij een goedkeurend oordeel voor zowel getrouwheid als rechtmatigheid. Uit onze controle blijken geen ongecorrigeerde verschillen.

Opdracht, scope en uitkomsten

Frauderisico's en continuïteit

Hieronder wordt uiteengezet hoe de accountant bij de controle-aanpak inspeelt op risico's ten aanzien van fraude en continuïteit en worden de uitgevoerde werkzaamheden toegelicht.

Frauderisico's

In onze controle hebben wij het volgende frauderisico meegenomen:

- Managementoverride: Risico op onjuiste afgrenzing van de overlopende posten doordat het resultaat gestuurd wordt omdat er ruimte is in de begroting.

Vanuit onze controlestandaarden is het verplicht om ten minste één risico op managementoverride te definiëren in de controle. Gezien de aard van de organisatie Werkzaam Rivierenland ligt het voornaamste risico van managementoverride bij de overlopende posten, om die reden is dit risico hier specifiek op gericht.

Proces jaarrekeningcontrole

Afgelopen jaarrekeningcontrole is voor zowel uw organisatie als ons een intensief traject geweest. Diverse personele wisselingen leidde er toe dat er slechts beperkt medewerkers beschikbaar waren met de ervaringen van voorgaand jaar.

Ondanks deze omstandigheden hebben wij de controle tijdig kunnen afronden en de samenwerking als plezierig ervaren. Wij willen de medewerkers van Werkzaam Rivierenland bedanken voor hun medewerking.

Met de organisatie zullen wij de controle evalueren en bespreken waar het proces effectiever kan. Wij constateren mogelijkheden om (nog meer) controles naar voren te halen en onze werkzaamheden te combineren met de Verbijzonderde interne controlewerkzaamheden.

Schattingen

Management schattingen

Bij het opstellen van de jaarrekening maakt het dagelijks bestuur belangrijke schattingen en licht deze toe in de jaarrekening. Wij hebben de schattingen die het dagelijks bestuur heeft gemaakt bij het opstellen van de jaarrekening 2022 beoordeeld en gecontroleerd. De belangrijkste schattingen in de jaarrekening betreffen:

Schatting	Beoordeling 2022	Beoordeling 2021	Onze zienswijze m.b.t. significante kwalitatieve aspecten en de (mogelijk) kwantitatieve omvang
De waardering van de inkomensdebiteuren			Voorgaand jaar is er tijdens de controle geconstateerd dat het percentage onvoorzien berekend werd over de primaire vordering en hier geen rekening gehouden werd met het reeds ontvangen deel van de vordering. Hierdoor was de voorziening voorzichtig ingeschat. In de jaarrekening van voorgaand jaar is dat naar aanleiding van onze controle gecorrigeerd. Wij constateren dat de berekeningssystematiek in 2022 is aangepast en concluderen dat de voorziening evenwichtig is bepaald.

Controleverschil

Voorzichtig

Evenwichtig

Optimistisch

Controleverschil

Belangrijkste bevindingen

Bevindingen

Verantwoorde verplichtingen

Met betrekking tot op de balans opgenomen schulden constateerden wij dat de organisatie een bedrag ter hoogte van € 341.000 aan “interne” verplichtingen had opgenomen. Dit betroffen niet bestede eigen budgetten aangaande onder andere de ESF. Vanzelfsprekend is het niet toegestaan om interne budgetten via de balans te reserveren, eventueel niet bestede middelen dienen door middel van een bestuursbesluit via de resultaatbestemming overgeheveld te worden. De interne verplichting is in de definitieve jaarrekening aangepast.

Reclassificatie BBZ leningen inkomensdebiteuren

In de jaarrekening van Werkzaam Rivierenland zijn de vorderingen inkomensdebiteuren opgenomen. Werkzaam draagt zorg voor de incasso van deze debiteuren en maakt een inschatting voor de risico's voor eventuele oninbaarheid. De daadwerkelijk geïnde bedragen dient Werkzaam te verrekenen met de gemeente, derhalve staat er ook een samenhangende verplichting onder de overlopende passiva.

Bij de controle constateerden wij dat de BBZ leningen zowel onder de overlopende activa als onder de financiële vaste activa gepresenteerd waren. Dit is in de definitieve jaarrekening gecorrigeerd. Aangezien tegenover deze vordering een schuld aan de deelnemende gemeenten staat is, heeft deze correctie geen resultaatteffect.

Reclassificatie preferente loonkostensubsidie

Afgelopen jaar is het proces aangaande de loonkostensubsidies gewijzigd. Vanaf juli 2022 worden loonkostensubsidies vooruitbetaald. Dit betekent dat er in december 2022 voor € 178.800 vooruitbetaald is voor loonkostensubsidies januari 2023. Hoewel deze vooruitbetaalde loonkostensubsidies in de financiële administratie separaat van de overige te betalen loonkostensubsidies worden geadministreerd, constateerden wij bij de jaarrekeningcontrole dat deze vordering gesaldeerd was met de schulden van de loonkostensubsidies. In de definitieve jaarrekening is de vooruitbetaalde loonkostensubsidie van € 178.800 gepresenteerd als vordering.

Loonkostensubsidie voorgaande jaren

Wij constateren dat Werkzaam Rivierenland een verplichting heeft opgenomen voor de loonkostensubsidie over voorgaande jaren. Deze verplichting over 2020 en eerder is in de jaarrekening 2022 opgenomen voor € 767.000. Deze loonkostensubsidies kunnen tot 5 jaar na afloop van de periode waar de loonkostensubsidie betrekking op heeft, worden gedeclareerd. Wij signaleren op basis van voorgaande jaren dat niet de gehele opgenomen verplichting aangesproken wordt. Wij constateren dat de impact van dit schattingscomponent niet materieel is, maar adviseren u wel nader te analyseren of de verplichting nog een reële inschatting is van verplichting en de verplichting op reële waarde te waarderen.

Controle opbrengstenstromen

Afgelopen jaar heeft Werkzaam geïnvesteerd in een eenduidige procedure en bedrijfsvoering van de diverse omzetstromen, waardoor het eenvoudiger wordt om te controleren of de opbrengsten ook volledig gefactureerd worden. Hierdoor is het mogelijk om de (interne) controle op de volledigheid en nauwkeurigheid van de opbrengstenstromen op effectievere wijze te controleren. Aangezien deze 'nieuwe' procedures nog niet het gehele jaar geïmplementeerd waren hebben wij bij de jaarrekeningcontrole 2022 de controle op de opbrengstenstromen grotendeels nog uitgevoerd op basis van een urenregistratie.

Wij adviseren u om te evalueren of de interne controles die uitgevoerd worden op de opbrengstenstromen effectiever en efficiënter uitgevoerd kunnen worden naar aanleiding van deze procedure wijzigingen.

Voorziening Cirtex

Eind 2022 heeft uw organisatie besloten om voor € 240.000 garant te staan voor Cirtex. Dit bedrag is bepaald op basis van de inschatting van het verlies van Cirtex de komende jaren. Gezien de doelstellingen van het project verwacht Werkzaam niet dat dit verlies voor de opstart van het project later gecompenseerd kan worden met positieve resultaten, om die reden is voor het volledige bedrag een voorziening gevormd. Wij kunnen ons hierin vinden.

Wij adviseren u jaarlijks de toereikendheid van deze voorziening te onderbouwen.

Rechtmatigheid

Begrotingsrechtmatigheid

Naast de controle op de rechtmatige totstandkoming van de baten, lasten en balansmutaties in de jaarrekening 2022, hebben wij de begrotingsrechtmatigheid gecontroleerd.

Het systeem van budgetbeheer en -bewaking moet waarborgen dat de baten en lasten binnen de begroting blijven en dat belangrijke wijzigingen of dreigende overschrijdingen tijdig worden gemeld aan het algemeen bestuur, zodat deze tijdig (binnen het begrotingsjaar) een besluit kan nemen. Een systeem met onvoldoende waarborgen voor tijdige melding aan het algemeen bestuur van budgetoverschrijdingen heeft het risico in zich dat inbreuk wordt gemaakt op het budgetrecht van het algemeen bestuur. Het begrotingscriterium is verder verfijnd en uitgewerkt in de Kadernota 2018 en addendum Kadernota rechtmatigheid 2021 en 2022 van de Commissie BBV.

In de toelichting op de staat van baten en lasten is door het dagelijks bestuur een analyse van de overschrijdingen opgenomen. De overschrijdingen zijn toereikend toegelicht en passen binnen het bestaande beleid of worden gecompenseerd door hogere baten binnen het programma. Het dagelijks bestuur stelt u algemeen bestuur voor genoemde overschrijdingen te autoriseren in het kader van de vaststelling van de jaarrekening 2022. Vooruitlopend hierop zijn wij hiervan reeds uitgegaan bij het vormen van ons oordeel over de (begrotings)rechtmatigheid.

Wij constateren de volgende overschrijdingen op lastenniveau ten opzichte van de gewijzigde begroting.

Programma	Lasten werkelijk	Overschrijdingen t.o.v. begroting (na wijziging)	Telt overschrijding mee voor het oordeel?	Toelichting
Participatie	€ 14,9 miljoen	€ 0,3 miljoen	Nee	Werkzaam heeft ervoor gekozen om (ten opzichte van 2021) het programma waarin de uitkeringslasten te verantwoorden en te splitsen in meerdere onderdelen. Bij de jaarrekening is geconstateerd dat de werkelijke verdeling anders is dan bij de begroting ingeschat. Dit leidt tot een nadeel van € 253.000 op het programma Participatie die wegvalt tegen voordelen op andere programma's. Gezien de aard van de afwijking weegt deze overschrijding niet mee in ons oordeel.
Sociale Werkvoorziening	€ 20,0 miljoen	€ 0,4 miljoen	Nee	De overschrijding op dit programma worden veroorzaakt door een salarisverhoging van de medewerkers in de WSW vanwege indexatie van de lonen die nog niet bekend was bij de begrotingswijziging en een verhoging van de reiskostenvergoeding. Gezien de aard van de afwijking weegt deze overschrijding niet mee in ons oordeel.

Rechtmatigheid

Europese aanbestedingsrichtlijnen

In het kader van de rechtmatigheid van de jaarrekening 2022 is een controle uitgevoerd op de naleving van de (Europese) aanbestedingsrichtlijnen. Uit onze controle op de rechtmatigheid van de inkopen volgen geen bevindingen. Hoewel de dossiervorming op aspecten nog voor verbetering vatbaar is constateren we op dit vlak wederom een verdere verbetering ten opzichte van voorgaande jaren. Wel vragen we uw aandacht voor het rechtmatig verlengen van contracten van eventuele inhuur. In lijn met voorgaand jaar nadert een aantal inhuurcontracten namelijk de EU-aanbestedingsgrens vanwege stilzwijgende verlengingen.

Wij adviseren het bestuur om de reeds genomen stappen in het kader van de interne beheersing op de aanbestedingen door te zetten en periodiek vast te stellen dat de aangescherpte interne procedures worden nageleefd.

Wij adviseren het dagelijks bestuur om de interne beheersing op de aanbestedingen aan te scherpen.

Kredieten

Wij zijn nagegaan of de investeringen tot stand zijn gekomen binnen de grenzen van de het bestuur geautoriseerde kredieten. Wij constateren dat er geen overschrijdingen boven onze rapporteringstolerantie op investeringsniveau aanwezig zijn ten opzichte van de gevoteerde kredieten.

Mutaties in de reserves

Uit onze controle inzake de mutaties in de reserves zijn geen bevindingen voortgekomen.

Jaarverslag

Jaarverslag

In het jaarverslag worden de beleidsuitgangspunten en beleidsevaluaties zichtbaar. De paragrafen maken deel uit van het jaarverslag en vallen dus niet onder de controle van de jaarrekening. Primair object van de accountantscontrole (op grond van Artikel 213 van de Gemeentewet) is de jaarrekening, waaronder het overzicht van baten en lasten met toelichting en de balans met toelichting, zoals in de jaarstukken 2022 is opgenomen.

Voor de accountantscontrole onderzoeken wij het jaarverslag om vast te stellen of het jaarverslag verenigbaar is met de jaarrekening en geen materiële afwijkingen bevat en of het jaarverslag alle informatie bevat die op grond van de Gemeentewet en de Nederlandse Standaard 720 is vereist. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Wij hebben geen strijdigheden geconstateerd tussen de in het jaarverslag opgenomen informatie en het beeld van de jaarrekening en geen materiele afwijkingen gesignaleerd.

Verbonden partijen

Tijdens onze controle besteden wij specifieke aandacht aan de transacties met verbonden partijen van de gemeenschappelijke regeling Werkzaam Rivierenland. In het kader van onze controle hebben wij vastgesteld dat:

- De (significante transacties met) verbonden partijen toereikend zijn toegelicht in de jaarrekening en paragraaf verbonden partijen.
- Geen sprake is van indicaties voor ongeautoriseerde significante transacties met verbonden partijen, welke indicaties geven voor fraude.
- Geen sprake is van indicaties dat de van toepassing zijnde wet- en regelgeving niet is nageleefd.

Hieronder zijn onze conclusies en aanbevelingen inzake het jaarverslag opgenomen:

Element jaarverslag	Onze waarneming
Vereisten BBV	Uw jaarverslag bevat de vereiste informatie op basis van artikel 24 lid 2, artikel 25 en 26 BBV.
Verenigbaar	Uw jaarverslag is verenigbaar met de jaarrekening.
Overeenstemming	Wij hebben vastgesteld dat de informatie in het jaarverslag overeenstemmen met de resultaten van de door ons uitgevoerde controlewerkzaamheden.
Paragrafen	Alle verplichte paragrafen zijn opgenomen en zijn kwalitatief van voldoende niveau.
Informatiewaarde	Wij constateren dat de toelichtingen in de jaarrekening voldoen aan de gestelde eisen vanuit de verslaggevingsstandaarden. Wij raden u echter wel aan kritisch te blijven kijken naar de inhoudelijke toelichtingen en deze te laten aan sluiten op de financiële resultaten. Dit kan de leesbaarheid en informatiewaarde vergroten.
Incidentele baten en lasten	De toelichting op de incidentele baten en lasten voldoet aan de te stellen eisen

SiSa-bijlage en WNT

SiSa-bijlage

Wij hebben de in de SiSa-bijlage van de jaarrekening genoemde specifieke uitkeringen gecontroleerd met inachtneming van de Nota verwachtingen accountantscontrole 2022. De hierbij geconstateerde fouten en onzekerheden dienen op grond van het Bado in het verslag van bevindingen te worden opgenomen indien de navolgende rapporteringstolerantie per specifieke uitkering wordt overschreden:

- € 12.500 indien de omvangbasis kleiner dan of gelijk aan € 125.000 is.
- 10% indien de omvangbasis groter dan € 125.000 en kleiner dan of gelijk aan € 1.000.000 is.
- € 125.000 indien de omvangbasis groter dan € 1.000.000 is.

Op grond van ons onderzoek hebben wij bij de specifieke uitkeringen geen fouten en/of onzekerheden geconstateerd die de voor SiSa geldende rapporteringstolerantie overschrijden.

De SiSa-bijlage dient door uw organisatie samen met een aantal andere verplicht voorgeschreven verantwoordingsstukken voor 15 juli aanstaande elektronisch bij het CBS te worden aangeleverd. Door middel van een voorgeschreven tabel dienen wij te rapporteren over onze bevindingen ten aanzien van de in de jaarrekening opgenomen SiSa-bijlage.

In bijlage A bij dit rapport zijn deze bevindingen in de voorgeschreven tabel opgenomen. U kunt deze tabel hanteren ten behoeve van verzending naar het CBS.

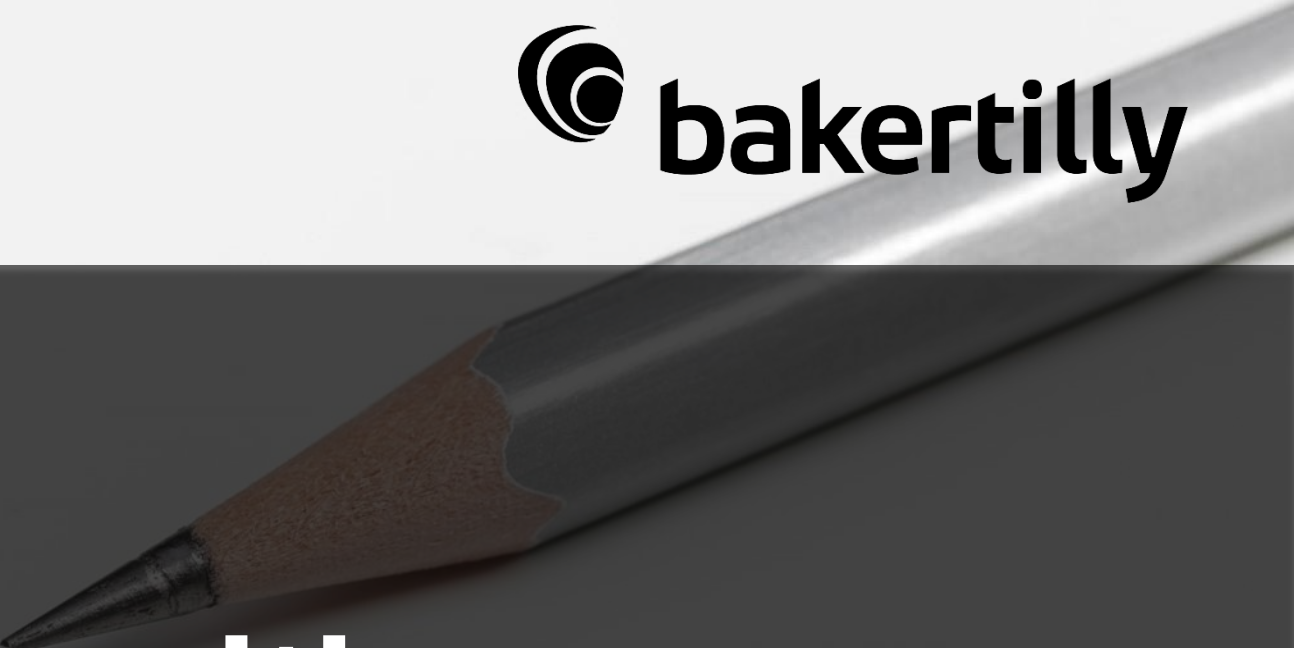
WNT verantwoording

Als onderdeel van onze controle hebben wij de naleving van de Wet normering topinkomens (WNT) gecontroleerd. Op basis van deze wet zijn de bezoldiging van topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector en de uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen wettelijk gemaximeerd. Voor uw organisatie geldt dat de directeur als topfunctionaris wordt aangemerkt. Deze topfunctionaris is in loondienst. Er hebben zich gedurende 2022 geen wijzigingen voorgedaan.

Voor topfunctionarissen geldt naast de maximering van de bezoldiging en eventuele uitkering wegens beëindiging van het dienstverband een publicatieverplichting in de jaarrekening. Deze publicatieverplichtingen geldt eveneens voor bezoldiging van niet-topfunctionarissen met een dienstbetrekking, indien hun bezoldiging het algemene bezoldigingsmaximum (naar rato van de omvang van het dienstverband) overschrijdt.

Wij hebben vastgesteld dat de bezoldigingen over 2022 niet strijdig zijn met de WNT en dat de jaarrekening voldoet aan de publicatieverplichtingen van de WNT.

Wij willen benadrukken dat de naleving van de anticumulatiebepaling (het nagaan of topfunctionarissen van uw organisatie betrokken zijn bij andere organisatie c.q. nevenactiviteiten hebben welke onder de WNT vallen) overigens geen onderdeel uitmaakt van de controle van de accountant. De WNT-toezichthouders kunnen hier wel zelfstandig onderzoek naar doen en zo nodig handhavend optreden.

Financiële positie

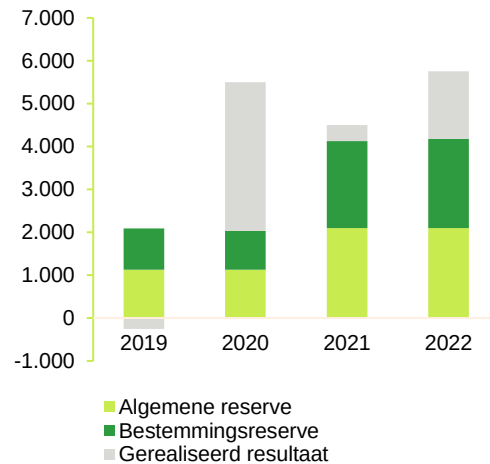

Ontwikkelingen in de jaarcijfers

Verloop van het eigen vermogen van uw organisatie

Het eigen vermogen, inclusief het gerealiseerde resultaat, bedraagt per 31 december 2022 volgens de jaarrekening € 5,8 miljoen en heeft zich de afgelopen jaren als volgt ontwikkeld:

Grafiek ontwikkeling eigen vermogen (x € 1.000)

Van de totale reserves ter hoogte van € 4,2 miljoen is € 2,1 miljoen opgenomen als algemene reserve. Het saldo van deze reserve is ten opzichte van voorgaand jaar gelijk gebleven. Per saldo is gedurende 2022 € 0,3 miljoen onttrokken aan de reserves. Deze onttrekking vormt samen met het totaal saldo van baten en lasten (€ 1,3 miljoen voordelig) het gerealiseerde resultaat van € 1,6 miljoen.

Analyse van het resultaat

Het resultaat voor mutaties in de reserves laat een positief saldo zien. Het gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten bedraagt afgerond € 1,6 positief. In de gewijzigde begroting was rekening gehouden met een resultaat van € 0,2 miljoen negatief.

In de toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening wordt vanaf pagina 75 in hoofdlijnen een verklaring gegeven voor de afwijkingen ten opzichte van de begroting na wijziging. Als onderdeel van de toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening 2022 wordt overzichtelijk aangegeven welke baten en lasten als incidenteel zijn aan te merken. Voor een nader gedetailleerd inzicht van de afwijkingen en de verklarende toelichting hierop verwijzen wij u naar de toelichtingen per programma, zoals opgenomen in de toelichting op het overzicht van baten en lasten in uw jaarrekening.

Financiële positie

Weerstandvermogen en financiële kengetallen

De analyse van het weerstandvermogen en de financiële kengetallen is een onderdeel van het jaarverslag en de paragraaf weerstandvermogen en risicobeheersing. Vanuit onze controlerende rol dienen wij vast te stellen of het jaarverslag (en dus deze paragraaf) niet strijdig is met de jaarrekening en geen materiële onjuistheden bevat. De kengetallen moeten altijd in relatie tot elkaar worden gezien.

Uit de combinatie van de kengetallen kan een beeld worden gemaakt van de financiële positie van uw organisatie. Daarbij kan ook inzichtelijk worden gemaakt wat de oorzaak is van een sterke of zwakke financiële positie. De financiële kengetallen geven, met de inherente beperkingen hierbij, inzicht in (de ontwikkeling) uw financiële positie, mede in relatie tot de landelijke benchmark.

Hieronder hebben wij de ontwikkelingen in uw kengetallen en een relatie naar de landelijke ontwikkelingen weergegeven:

Kengetallen	Werkzaam	
	2022	2021
Netto schuldquote	4,3%	2,65%
Netto schuldquote gecorrigeerd	3,5%	1,96%
Solvabiliteit	17,4%	21,0%
Grondexploitaties	n.v.t.	n.v.t.
Belastingcapaciteit	n.v.t.	n.v.t.
Structurele exploitatieruimte	1,76%	-0,49%

Het kengetal schuldquote is licht verslechterd in 2022 (van 2,65 % naar 4,3%), maar nog altijd zeer laag.

De solvabiliteit daalt met 3,6% in 2022. De VNG hanteert voor gemeenten een signaalwaarde als de solvabiliteit onder de 20% komt. Voor gemeenschappelijke regelingen is er, gezien het specifieke karakter geen specifieke signaalwaarde. We achten de financiële positie van Werkzaam in lijn met de afspraken met de gemeenten op dit moment toereikend. We verwijzen ook naar onze beschouwing op het weerstandvermogen op de volgende pagina.

Het kengetal grondexploitatie en belastingcapaciteit zijn gezien de aard van de taken van Werkzaam niet van toepassing.

Op basis van het kengetal “structurele exploitatieruimte” blijkt dat er beperkte structurele begrotingsruimte is om tekorten of extra lasten binnen de huidige begroting op te vangen.

Financiële positie

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In de paragraaf "Weerstandsvermogen en risicobeheersing" in het jaarverslag is een toelichting opgenomen op de weerstandscapaciteit van Werkzaam. Op basis van de inventarisatie van de geïdentificeerde risico's, waarbij rekening wordt gehouden met kans op voordoen en financiële impact, wordt berekend welk bedrag benodigd is ter dekking van de geïdentificeerde risico's. Hierbij wordt verondersteld dat alle risico's zich nooit tegelijk voordoen. Wij kunnen ons vinden in dit uitgangspunt.

Hieronder is het verloop over de afgelopen 3 jaar weergegeven inclusief een kwalificatie van de weerstandsratio. De weerstandscapaciteit is voornamelijk opgebouwd vanuit de algemene reserve. De weerstandsratio kwalificeert zich, rekening houdend met eventuele aanvullende dekking als "voldoende".

De grootste door uw organisatie geïdentificeerde risico zijn:

- Verandering van (rijks)wetgeving en/of verandering beleid van gemeenten
- Conjectuurgevoeligheid (BUIG-budget)
- Robotisering en digitalisering (disruptieve technologie)

* € 1.000	2022	2021	2020	2019
Weerstandscapaciteit	€ 2.100	€ 2.100	€ 1.127	€ 1.127
Risico's	€ 2.375	€ 2.800	€ 3.800	€ 3.950
Weerstandratio	0,88	0,75	0,30	0,29

Weerstandratio	Betekenis
≥ 2.0	Uitstekend
$1.4 < 2.0$	Ruim voldoende
$1.0 < 1.4$	Voldoende
$0.8 < 1.0$	Matig
$0.6 < 0.8$	Onvoldoende
< 0.6	Ruim onvoldoende

Bevindingen interne beheersing

Bevindingen interne beheersing

Algemeen

Naar aanleiding van onze tussentijdse controle over 2022 hebben wij op een managementletter uitgebracht. Onze doelstelling van deze controle is om een beeld te krijgen of de interne beheersingsomgeving en de daarin opgenomen maatregelen van interne controle toereikend zijn in het kader van onze opdracht tot de controle van de jaarrekening van uw organisatie. Dit beeld is in belangrijke mate bepalend voor onze risico-inschatting en hiermee voor de omvang en diepgang van onze werkzaamheden die wij bij de jaarrekeningcontrole moeten uitvoeren teneinde de gewenste zekerheid te verkrijgen dat de jaarrekening géén materiële fouten bevat.

Geautomatiseerde gegevensverwerking

Wij rapporteren onze bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking in dit verslag. Hierbij dient opgemerkt te worden dat de accountantscontrole van de jaarrekening niet specifiek is gericht op de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking. De jaarrekeningcontrole heeft geen tekortkomingen in de continuïteit en betrouwbaarheid van de geautomatiseerde gegevensverwerking aan het licht gebracht.

Bevindingen interne beheersing

Fraude en naleving wet- en regelgeving

Het bestuur is primair verantwoordelijk voor het voorkomen van fraude, het naleven van wet- en regelgeving en voor een cultuur van eerlijkheid en integriteit en dient zowel preventieve als repressieve beheersingsmaatregelen te nemen om de kans op fraude en overtreding van wet- en regelgeving zo veel mogelijk te beperken.

Voor het uitoefenen van deze verantwoordelijkheid maakt het management gebruik van diverse beheersingsmaatregelen, zoals interne richtlijnen en gedragscodes, controle technische functiescheiding en periodieke rapportages over financiën.

Ten behoeve van onze jaarrekeningcontrole identificeren wij de risico's met betrekking tot fraude en overtreding van wet- en regelgeving en beoordelen wij de interne beheersings-maatregelen die gericht zijn op het voorkomen en signaleren van (materiële) fraude en niet-naleving van wet- en regelgeving. Voor zover relevant voor onze controle voeren wij gegevensgerichte controlewerkzaamheden uit. Onze controle is echter niet specifiek gericht op het signaleren van fraude en niet-naleving van wet- en regelgeving.

Wij hebben als onderdeel van de jaarrekeningcontrole 2022 uw inschatting inzake frauderisico's met betrekking tot uw organisatie besproken.

Fraudebeheersing en onze observaties

Om bestuurders en toezichhouders houvast te bieden heeft het NBA in februari 2022 de brochure "Frauderisicobeheersing" uitgebracht. Wij adviseren u om kennis te nemen van de 11 aanbevelingen die hierin zijn gedaan.

Onderzoek laat zien dat het grootste deel van de fraudegevallen door middel van een 'tip' aan het licht komt. Dit maakt het belang van een fraudemeldpunt en klokkenluidersregeling groot.

Bevindingen interne beheersing

Naleving wet- en regelgeving en overige

Wij informeren het algemeen bestuur over illegale handelingen waarbij het hoger kader is betrokken en over fraude en illegale handelingen (of deze nu door het hoger kader of door andere werknemers zijn veroorzaakt) die een onjuistheid van materieel belang in de jaarrekening tot gevolg hebben. Gedurende de controle zijn geen significante punten gesignaleerd ten aanzien van feitelijke of vermoedelijke niet-nakoming van wet- en regelgeving, voor zover deze van belang worden geacht voor de mate waarin het algemeen bestuur in staat is haar taken te vervullen.

Corruptie en omkappingsrisico's

Uw organisatie maakt onderdeel uit van de overheidssector waarin corruptie vaker dan bij andere sectoren voorkomt. Dit komt onder andere omdat veel transacties met een relatief grote omvang plaatsvinden, de transparantie over marktprijzen niet in alle gevallen voldoende is om te beoordelen en frequent zaken gedaan wordt met andere corruptiegevoelige sectoren (vastgoed, constructie, infrastructuur et cetera). Hierdoor hebben wij dit als aandachtspunt in onze controle meegenomen.

Corruptie is een wereldwijd probleem waarbij het uw verantwoordelijkheid is om corruptie binnen uw organisatie te voorkomen. Onze beroepsregels zijn in de praktijkhandreiking "Corruptie, werkzaamheden van de accountant" verder aangescherpt, hetgeen tot aanvullende werkzaamheden heeft geleid. Werkzaam Rivierenland beschikt over beschreven procedures ten aanzien van de samenwerking met derden en een intern inkoop- en aanbestedingsbeleid. Vanuit de Verbijzonderde interne controle wordt gemonitord of dit beleid nageleefd wordt.

Wij hebben de volgende werkzaamheden verricht om eventuele effecten van dit risico ten behoeve van onze controle van de jaarrekening te mitigeren:

- Detailcontrole op de inkopen en aanbestedingen om vast te stellen dat alle inkopen conform de geldende Europese aanbestedingsregels en de Aanbestedingswet 2012 zijn aanbesteed.
- Door middel van een steekproef vaststellen of voor alle inkopen welke in rekening zijn gebracht aan de organisatie ook een prestatie is geleverd door de tegenpartij.

Uit bovenstaande werkzaamheden zijn geen bevindingen voortgekomen.

Overige onderwerpen

Overige onderwerpen

Rechtmatigheidsverantwoording over 2023

Wij constateren dat uw organisatie voldoende voorbereid is op de rechtmatigheidsverantwoording. Wij signaleren dat de protocollen, het normenkader en verordeningen aangepast zijn om tot een rechtmatigheidsmededeling te kunnen komen. Tevens is er een effectieve verbijzonderde interne controle ingericht om de rechtmatigheid vast te stellen.

Op dit moment zijn nog niet alle landelijke regelingen en verordeningen (o.a. BADO) aangepast op wetswijziging. De wijzigingen van deze regelingen kunnen impact hebben op de wijze waarop de rechtmatigheidsverantwoording onderbouwd moet worden. Wij adviseren u de actualiteiten hierover te blijven volgen.

Overige onderwerpen

Sustainability

De Europese Unie heeft één doel, en dat is de gezondheid en het welzijn van de mens verbeteren, door Europa klimaatneutraal te maken en onze natuurlijke habitat te beschermen.

Met een pakket aan maatregelen, de actieplannen die voortvloeien uit de EU Green Deal, beoogt Europa een transitie naar een duurzame en klimaat-neutrale economie. Onder het motto 'No one will be left behind' raken deze maatregelen alle sectoren. Dit vereist integrale verankering van sustainability in bedrijfsvoering en besluitvorming.

Europa vaart een andere koers: vrijblijvendheid is voorbij

Na ruim twee jaar werk en onderhandelingen heeft het Europese Parlement in november 2022 de Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) aangenomen en inmiddels is deze goedgekeurd door de Europese Raad. De CSRD-rapportage bevat ten minste de volgende informatie:

- Business model en de integratie van sustainability daarin.
- Borging van sustainability in bedrijfsvoering en besluitvorming.
- Strategie en langetermijndoelstellingen die bijdragen aan een duurzame en klimaat neutrale economie.
- Impacts (positief en negatief) van uw organisatie op de maatschappij.
- Risico's en kansen gerelateerd aan klimaat verandering voor uw business model en uw waardeketen.
- Zorgplicht waardeketen (o.a. mensenrechten en milieu-effecten).

De CSRD-rapportage verantwoording zijn vereist voor elke grote onderneming vanaf boekjaar 2025. De verwachting is dat deze richtlijnen niet verplicht zullen zijn voor lokale overheden. Op basis van een voortrekkersrol / voorbeeldfunctie van overheidsorganisatie inzake sustainability wordt echter wel verwacht dat er in de komende jaren steeds meer vrijwillig over dit onderwerp zal worden gerapporteerd. Wij adviseren u om dit onderwerp met uw raad te bespreken en de reikwijdte en informatieverschaffing inzake sustainability rapportage af te stemmen en uw registratie hierop voor te bereiden.

Publieke Managementletter 'Scherp op fraude'

In december 2022 heeft de NBA de Publieke Managementletter 'Scherp op fraude' uitgebracht. Het voorkomen, opsporen en bestrijden van fraude in organisaties is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van alle betrokkenen. In de PML 'Scherp op Fraude' staan vijf signalen, ieder voorzien van aanbevelingen voor de diverse spelers in de keten, zoals bestuurders, toezichthouders en accountants. Deze signalen zijn:

- Slecht voorbeeld doet slecht volgen.
- Frauderisicoanalyse door het bestuur of directie ontbreekt.
- Meldingen van misstanden verdienen aandacht.
- Fraude overvalt organisaties.
- De accountant is onvoldoende professioneel-kritisch.

De PML is daarmee ook voor u relevant en het is nuttig om hier kennis van te nemen. Fraude is en blijft een belangrijk onderwerp voor ondernemingen en voor onze controle. Op de website van de NBA is de PML te downloaden.

<https://www.nba.nl/globalassets/documenten/bijlagen-nieuwsberichten/2022/scherp-op-fraude.pdf>

Eerder verschenen PML's zijn beschikbaar op: <https://www.nba.nl/themas/kennis-delen-en-pml/publieke-managementletters/>

Bijlagen

Bijlage A – SiSa-bijlage

Het is volgens de Nota verwachtingen accountantscontrole 2022 voorgeschreven dat wij de geconstateerde fouten en onzekerheden per regeling rapporteren door middel van onderstaande verplichte tabel. Deze tabel dient door uw organisatie samen met een aantal andere verplicht voorgeschreven verantwoordingsstukken voor 15 juli 2023 elektronisch bij het CBS te worden aangeleverd.

Nummer	Specifieke uitkering	Fout, onzekerheid of formele onrechtmatigheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout/onzekerheid
C75B	Regiodeals 3 ^e Tranche			
G2B	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_deel openbaar lichaam 2022			
G3B	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_deel openbaar lichaam 2022			

Strekking controleverklaring rechtmatigheid:	Goedkeurend
Strekking controleverklaring getrouwheid:	Goedkeurend

Bijlage A – SiSa-bijlage

Het is volgens de Nota verwachtingen accountantscontrole 2022 voorgeschreven dat wij de geconstateerde fouten en onzekerheden per regeling rapporteren door middel van onderstaande verplichte tabel. Deze tabel dient door uw organisatie samen met een aantal andere verplicht voorgeschreven verantwoordingsstukken voor 15 juli 2023 elektronisch bij het CBS te worden aangeleverd.

Nummer	Specifieke uitkering	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout/onzekerheid
C75B	Regiodeals 3 ^e Tranche			
G2B	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_deel openbaar lichaam 2022			
G3B	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_deel openbaar lichaam 2022			
G12B	Kwijtschelding publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_deel openbaar lichaam			

Strekking controleverklaring rechtmatigheid:	Goedkeurend
Strekking controleverklaring getrouwheid:	Goedkeurend

Bijlage A – SiSa-bijlage (vervolg - Tozo)

Het is volgens de Nota verwachtingen accountantscontrole 2022 voorgeschreven dat wij de geconstateerde fouten en onzekerheden per regeling rapporteren door middel van onderstaande verplichte tabel. Deze tabel dient door uw organisatie samen met een aantal andere verplicht voorgeschreven verantwoordingsstukken voor 15 juli 2023 elektronisch bij het CBS te worden aangeleverd.

Nummer	Specifieke uitkering	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout/onzekerheid
G4B	Tozo 1_fundamentele rechtmatigheidseisen			
G4B	Tozo 1_belangrijke rechtmatigheidseisen			
G4B	Tozo 2			
G4B	Tozo 3			
G4B	Tozo 4			
G4B	Tozo 5			
G4B	Kwijtschelding schulden Tozo in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire – gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud in jaar T			
G4B	Kwijtschelding schulden Tozo in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire – gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekking in jaar T			

Strekking controleverklaring rechtmatigheid:	Goedkeurend
Strekking controleverklaring getrouwheid:	Goedkeurend

Bijlage B – Geconstateerde controleverschillen

Ongecorrigeerde controleverschillen

Er zijn geen ongecorrigeerde controleverschillen.

Gecorrigeerde verschil

De hieronder opgenomen tabel bevat alle afzonderlijk geïdentificeerde en gecorrigeerde controleverschillen boven de door ons gehanteerde rapporteringstolerantie van € 46.500

Fouten

Aard van de controleverschillen (x € 1.000)	Resultaat impact €	Reclassificatie €
Reclassificatie loonkostensubsidie		€ 179.000
Correctie rente schatkistbankieren	€ 51.000	
Reclassificatie inkomensdebiteuren		€ 770.006
Correctie ESF subsidie	€ 341.000	
Totaal gecorrigeerde controleverschillen	€ 392.000	€ 949.000

Bijlage C – Controleaanpak

Controleaanpak en uitvoering

Wij voeren onze controle uit met een mix van systeem- en gegevensgerichte werkzaamheden en een mix van vaste teamleden en ingeschakelde experts. Daarnaast beschikken wij als organisatie over verschillende kwaliteitsborgingsmaatregelen. Dit geheel tezamen leidt tot een kwalitatief goede controle. In ons controleplan en dit verslag is voor elk bijzonder aandachtsgebied in onze controle terug te lezen wat de kernpunten in onze controle zijn geweest die hebben bijgedragen aan de kwaliteit in onze controle. Daarnaast gaan wij in de volgende paragrafen van deze bijlage nog nader in op de samenwerking met de andere accountants en de ingeschakelde experts.

Onze controleaanpak is onder andere gericht op het in kaart brengen van de voor de jaarrekening van belang zijnde risico's. Op basis van onze gesprekken met het management over de belangrijke financiële en operationele ontwikkelingen is een aantal punten met een verhoogd risico voor de jaarrekening 2022 onderkend, deze zijn weergegeven op pagina 9 van dit verslag.

Samenwerking met interne accountantsdienst/andere accountants

Voor de jaarrekening van Werkzaam Rivierenland maken wij geen gebruik van andere accountants.

Inschakeling van interne / externe deskundigen

Wij hebben in het kader van onze controle geen gebruik gemaakt van de werkzaamheden van interne en/of externe deskundigen.

Bijlage D – Onafhankelijkheid

Bevestiging van onze onafhankelijkheid

Op grond van dit verslag zijn wij van mening dat wij in relatie tot uw organisatie, in overeenstemming met de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en artikel 24a van de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), onafhankelijk hebben gefunctioneerd en dat de objectiviteit van onze oordeelsvorming in het afgelopen jaar niet is aangetast.

Kwaliteitsborging

Baker Tilly heeft diverse organisatorische maatregelen getroffen om haar onafhankelijkheid en die van haar medewerkers te waarborgen. Deze maatregelen omvatten onder meer:

- Jaarlijkse bevestiging van onafhankelijkheid door partners, professionals en ondersteunende stafdiensten.
- Cliënt- en opdrachtacceptatieprocedures, waaronder een beoordeling of er sprake is van mogelijk conflicterende diensten.
- In- en extern kwaliteitsonderzoek.
- Twee registeraccountants betrokken bij wettelijke controleopdrachten.
- Reviews door partners die niet betrokken zijn bij de opdracht ter waarborging van een deugdelijk / deskundig oordeel.

Schriftelijke bevestigingen

Wij hebben aan het management schriftelijke bevestigingen gevraagd in het kader van onze controle. Deze bevestigingen hebben betrekking op de verantwoordelijkheid van het management voor het opstellen van de jaarrekening, voor het volledig verantwoorden van transacties en voor het aan ons verschaffen van alle relevante informatie. Wij hebben de schriftelijke bevestigingen van het management verkregen.

Contactgegevens

drs. B. (Barry) Smeenk RA

Externe Accountant

b.smeenk@bakertilly.nl

E.D. (Linda) de Vries

Senior Manager

l.devries@bakertilly.nl

Kantoorgegevens:

Baker Tilly (Netherlands) N.V.

Bijster 39

4817 HZ BREDA

076 – 525 00 00

